

Автор: Растворцев Андрей Васильевич

Книга: Домовёнок Фока и его друзья

Рассказ: Управсă Хукка

Симёс вӑрман усланкинче, сенкер кӗлӗ хӗрринче, ешерекен пахчалӑ-анкартилӗ ял ларать. Унти хитре, ӑшӑ, таса суртсенче ыра кӑмӑллӑ сынсем пурӑнассӗ. Сав сынсен пулашса пыраканӗсем те пур: хӗрт-суртсем, картишсӗсем тата кӑварсӑсем.

Вӗсем хӑйсене кил управсисем теме юратассӗ. Кил управсисем пурт-суртра йӗрке пултӑр тесе тӑрашассӗ, ӑшӑпа тасалаха тата хӑтлаха упрассӗ, унтан та ытларах - ачасене пулашма яланах хавас. Ачисем хӑйсене мӗнле тытассӗ, мӗнле ситӗнӗсем тӑвассӗ - савсене йӑлтах санаха тӑрассӗ.

Кил управсисенчен пуринчен те кӗсӗнни – хӗрт-сурт ачи Хукка. Питӗ вӑр-варскер хӑй, ларма-тӑма пӗлмест. Пӗтӗм япала кӑсӑклӑ уншӑн. Пурне те курасшӑн Хукка, хӑй аллипе тытса пахасшӑн. Кил хуҫин ачисем шула суреме пусласан хайхискер сав ачасен хыҫне кӗрсе ырнаҫать те пӗрле кӗнеке вулама, шутлама хӑнахать. Лешсем алфавит вӗренессӗ – Хукка та юлмасть вӗсенчен, юмах вулассӗ – Хукка та илтерет кӑна. Кӗнекисенче тата вуласа пӗлмелли сав тери нумай, савӑнпа вӑл шул ачисемпе пӗрлех тӑрашасть.

Питӗ вӗренесшӗн пирӗн Хукка. Чӑнах та, мӗнле лайӑх вӗренни: кашни кунах мӗн те пулин сӗннине пӗлетӗн!

Ачасенчен килти ӗсе пурнаҫланӑ чухне кам йӑнаш тӑвать, Хукка сав йӑнаша пурте сывӑрса кайсан тӑрать те тӗрлетсе хурать. Кайран вара, ачи шултан «пиллӗк» палла илсе тавраҫсан, ниҫта кайса кӗрейми савӑнать: сиккелет, кӑшкӑрашасть, хӑйне ырласа такмак та хывать: «Ай Хукка, ай Хукка, пултарулла та Хукка!». Ӗсӗ ӑнна чух яланах сапла савӑнать вӑл.

Ӗсӗ ӑнасси вара унӑн час-часах пулат, мӗншӗн тесен вӑл кирек мӗнле ӗсе те хӑех тӑвать. Йывӑс касса чутлат, савалать, савӑт-сапа тӗплет, пӑтӑ пӗсерет, кукаль таврашне те питӗ тутла тӑвать. Мӗн пӗлменнине те хӑвартах вӗренет. Савӑнпа та ӗнтӗ Хуккапа Суткаҫ пахса тӑракан сурт яланах тирпейлӗ, унта пурте юсавла, япалисем те йӑлтах хӑйсен ыраҫӑнне.